

Der bor omkring 1000 indbyggere i denne bedik-landsby, der er en ud af i alt syv.

På grund af høstfesten er børnene pyntet med traditionelle klæder og hårpynt.

Blandt bedik-folket er der fire kaster. Camera-kasten er eventmakers, som står for at arrangere fester.

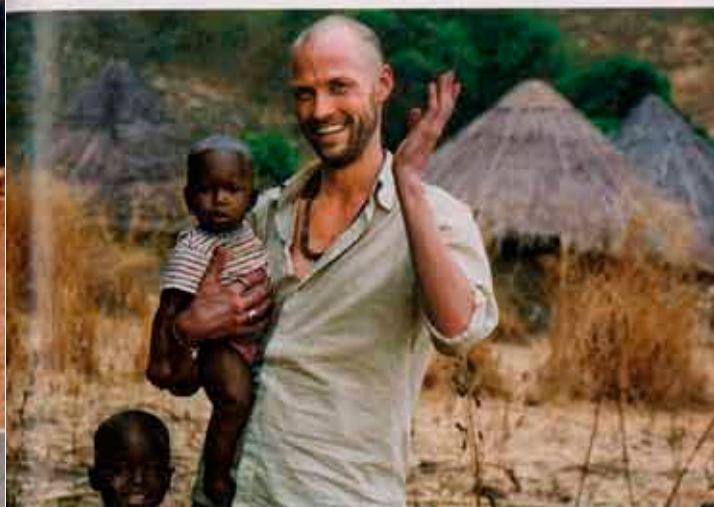

H.E.L.P. Travel

Hjælp dig selv ved at hjælpe andre

Bedik-folkets største udfordring er mangel på vand. Kvinderne vandrer dagligt to km efter vand.

H.E.L.P. Travel er nødhjælpsarbejde i øjenhøjde – her en af artiklens forfattere Lars Damkjær.

Kvindernes primære opgave til høstfesten er gennem sang og dans at sikre, at ingen sover natten væk.

TEKST OG FOTO: CASPER BILSTED OG LARS DAMKJÆR

Tag på mission og udforsk natur, mennesker og dine egne følelser i et scenarie af uforudsigelige situationer. Sådan lyder opfordringen fra organisationen H.E.L.P. Travel, der arrangerer alternativ turisme i Senegal. Skolebyggerier i afsides landsbyer, træning af lokale fodboldhold eller hjælp til fattige vaskekoner er blot nogle af de projekter, man kan deltage i.

Der lyder endnu et bump, idet firehjulstrækkeren rammer et af de enorme kraterer i vejen. Slalomkørslen på vej mod det østlige Senegal lever op til betegnelsen af at være en mission. Vi sidder syv mennesker i en varm bil læsset med cement og

skolemateriale til den lokale stamme, vi skal ud at hjælpe – vi skal udbygge en skole. Selv har vi så lidt bagage med som muligt – og en god portion tålmodighed, en nødvendighed i et land som Senegal. Vi er blevet særligt udvalgt til at deltage i den noget fysisk anstrengende mission. Den første kropslige udfordring består dog i at sidde stille i en bil i de 12 timer, som koreturen til byen Kedougou tager. Med os på turen er H.E.L.P. Travels to grundlæggere, franske Marc Cirilli og italienske Luca D'Ottavio. Sammen har de i en årrække haft et firma i Dakar, der solgte sæbe til hoteller, men har nu kastet sig ud i en fælles vision om puste nyt liv i den gængse turisme. H.E.L.P. Travel handler om at befri sig selv ved at give, om *give and take*, om nødhjælpsarbejde i øjenhøjde.

– Vi begyndte egentlig med henblik på at underholde nogle venner på besøg i Senegal, men da vi op-

Fortsættes næste side

Mændene har ret til at reservere en pige til fremtidigt giftemål, men det er blandt bedik-folket først tilladt at gifte sig som 20-årig.

Høvdingen Jean-Baptiste hilser os farvel, inden vi begiver os ned ad bjerget i morgen-solen.

dagede, hvad det førte med sig af positiv udvikling, var der ingen vej tilbage. Vi var nødt til at videreudvikle konceptet, beretter Marc.

– Det, der gør netop vores koncept til noget særligt, er, at man ikke bare sidder trygt hjemme i Vesten og laver en simpel indbetaling til en hjælpeorganisation. Vi giver folk mulighed for selv at deltage i hjælpearbejdet og at møde de mennesker, de hjælper. Og hjælpen er ikke bare penge, men arbejdskraft, videnuveksling og ikke mindst glæde. Og folk ændrer sig virkelig, når de giver sig selv, fortsætter Luca.

Marc og Luca har selv udtænkt en række hjælpeprojekter, hvoraf nogle allerede er afholdt, og andre venter på de rette deltagere. E.eks. vil de gerne arrangere en mission for en lokal gruppe fodboldentusiaster og lade en H.E.L.P.-gruppe træne dem op til en fodboldturnering. En anden idé er at hjælpe de lokale vaskekoner ved at introducere bedre udstyr, der kan lette det daglige arbejde.

Når interesserede kontakter H.E.L.P. Travel, begynder Marc og Luca med at spørge til folks drømme og præfer-

encer for derved at kunne finde den optimale mission.

– Hvad drømmer du om at udleve? Og hvad er din passion? Det spørger jeg folk om, for det er altid nemmere at videregive noget, du elsker. Og det er en vigtig del af H.E.L.P. Travels koncept, at vi har det sjovt, mens vi hjælper. Vi ønsker at sprede glæde, understreger Marc.

Optur...

Vi vågner efter en nats tiltrængt søvn. Blev aftenen forinden indlogeret på et hotel i Kedougou, der både bød på swimmingpool og kolde øl. En dukkert blev det dog ikke til. Her til morgen står den på baguette, marmelade og kaffe, inden vi hastigt begiver os mod landsbyen Iwoll, den første af syv Bedik-landsbyer. Den lange køretur dagen forinden sidder stadig i kroppen, og med solen stikkende ned fra oven bliver den lille times vandring op ad bjerget en mindre prøvelse. Pause. Vand. Og så i gang igen. Svedende når vi toppen og ser som det første en stråetkter lerhytte med et kors på taget. Bedik-folket er animister – de lever af na-

turen, i naturen, med naturen og dennes ånder. Kirken stammer fra en tid, hvor en finsk protestantisk præst missionerede i landsbyen. Bibelen læser høvdingen Jean-Baptiste op af i kirken hver søndag, men troen er at finde andetsteds – som også gemmer på hemmeligheder om traditioner, ceremonier og ritualer fra en svunden, men alligevel tilstedeværende tid, hvor folket har måttet kæmpe eller flygte for at undgå underkastelsen af andre civilisationer fra Senegal og nabolandet Mali. Nu lever de her i bjergene i overensstemmelse med en kultur, der daterer tusind år tilbage, kombineret med assistance og videnuveksling fra verden udenfor – bl.a. H.E.L.P. Travel.

De forestillinger, vi måtte have gjort os omkring vores mission, udbygningen af skolen, bliver dog snart fejlet bort som peanuskaller foran en hoveddør. Vores ankomst viser sig nemlig at falde sammen med landsbyernes tre dage lange høstfest, hvilket af indbyggerne bliver set som et tegn fra de højere magter. Der er ikke tid til arbejde, og byggeriet må derfor overgå til en anden mission. Vores første

dag går derfor i stedet med at udforske, spørge og lytte. En mission i sig selv, forstår vi hurtigt, da høvdingen og hans bror er de eneste, der taler og forstår fransk. Kommunikationen med resten af landsbyen må derfor foregå med fakker.

Da vi efter en frokost bestående af ris med løg begiver os rundt imellem de tætliggende, lerklinede hytter, fornemmer vi, hvorledes de næste par dages begivenheder for en stund har hevet landsbyen bort fra hverdagens trummerum. Store sorte gryder omfavnes overalt af flammerne fra ildstederne, og kvinder og børn fletter og sætter hår samtidig med, at de skifter dagligdagens stifter fra hullerne i ørerne eller næsen ud med tunge sølvringe og pigge fra pindsvin. Tempoet er støt og uden hast til trods for, at beboerne fra de andre seks landsbyer efter sigende snart begynder at melde deres ankomst.

... og nedtur

Klokken nærmer sig 19, men festlighederne lader vente på sig. Solen

Palmevinen går på omgang i store træskåle. Den er lunken og gråhvid i farven. Smagen er måske en smule bitter, men frisk. Beroligende. Opløftende, dog ej ligesom alkohol.

er så småt ved at gå til ro, og en snart af uro melder sig i kroppen. Planen er nemlig, at vi skal ned ad bjerget igen og først dagen derpå deltage i høstfesten. Men hvordan skal vi finde vej ned ad de smalle, stejle stier, når mørket omslutter os? Vi sætter vores lid til fuldmånen og vores guiders lommelygte. Månen udebliver dog. Slapper af i et dække af skyer. Så vi følger i stedet lyskeglen i tæt gåsegang, mens vi forsøger ikke at snuble i de løse sten eller over hinandens fødder.

Og nedad går det. Støt, roligt og med voksende tillid til Marc og Luca – indtil der pludselig lyder et klir og et »merde!«! Lygten er knust, og stene har samtidig haft godt fat i Marcs albue. Vi forsøger at orientere os. Mørket synes tungt og lydene forstærket. Var der pantere i området? Og hvad med slanger? Loftet om uforudsigelige situationer og møder er allerede opfyldt. Næsten i blinde bevæger vi os i nedadgående retning følgende fornemmelsen af en sti.

Da vi kort efter står midt i højbeplantning til hofterne, må vi dog erkende at have taget fejl. Vi stopper op. Venter. Går lidt frem og lidt tilbage. Som sendt fra himlen kommer lys imod os. En gruppe af unge fra landsbyen ved foden af bjerget er på vej op for at deltage i høstfesten. De peger med lyskeglen, og vi følger deres anvisninger efter at have fundet mobiltelefoner og digitale kameraer frem. Nye lys leder os på vej. Endelig når vi frem til bilen, og med trætheden hærgende i ben og hoved og sulten snerrende i mavesækken kører vi den korte vej tilbage til hotellet.

En plus to er fire

I poolen forsøger vi forsigtigt at vaske spændingen af os og nyder et måltid i restauranten. Drømme og tanker raser, men inden længe melder trætheden sig, og lysene går ud i de respektive hotelhytter. En ny dag venter.

Vi kender vejen op. Sammenlignet med turen ned i mørket synes den

Senegal

ligger i Vestafrika og er tidligere fransk koloni. Fransk tales af de fleste senegalesere. Naturmæssigt byder landet både på ørken i nord og tropeområder i syd samt skønne strande langs hele Atlanterhavskysten. Klimaet er behageligt, 25-30 grader i dag-timerne. Regntiden er fra juni til oktober.

Tur/retur

Fra Danmark koster et returbillet til Senegals hovedstad Dakar fra 4.500 kr. Fra Dakar kan man rejse til Ziguinchor enten med færge, lokal minibus og nogle gange med fly. Færgeturen tager 15 timer, minibus otte timer og fly en time.

som en leg. Vi hilser og giver hånd til højre og venstre. I Senegal er håndtryk meget brugt, også hos bedik-folket.

Omkring 40 børn er samlet i skolebygningen, som er en overdækket hytte uden vægge og med lave bænke samt en tavle.

– Han hedder Casper. Kan I sige Casper? dirigerer Marc, som har delt børnene op i fire grupper. Vi har hver fået en gruppe, vi med non-verbal kommunikation skal coache. En fransk lærerinde fra missionen skal stå for selve undervisningen. I stedet for at bygge videre på skolen er det nemlig blevet besluttet at afholde en skoleevent. Børnene griner og

Fortsættes næste side

Den lille skole ligger for foden af de kæmpe baobabtræer. H.E.L.P. Travel er i gang med at bygge skolen færdig og sponsorerer bøger og materialer.

forsøger at efterligne de mærkelige navne. Vi fire coaches skriver simple regnestykker op på tavlen og kæmper for at opnå succes på vores respektive hold. Det samme gør børnene og fedter med de små pink og lysegrønne tavler. Helt let er det dog ikke, og snart ændres opgaverne til tegneopgaver.

– Disse gæster er kommet her, fordi de har doneret os cement og materialer, forklarer høvdingen Jean-Baptiste børnene. Der som tak gør klar til dans og sang. Finder en fløjte og en form for metalliske kastagnetter frem. Børnene danser tæt i hinandens fodspor. Som en lang slange bugter de sig grinende rundt på pladsen med store smil og glade tilråb.

Da vi bagefter taler med høvdingens bror, får vi yderligere indsigt i, hvorledes skolegang er et ganske nyt fænomen blandt bedik-folket.

– Jeg har aldrig selv gået i skole, men jeg har lært at tale fransk ved at lytte til min storebror, forklarer han på fejlfrit fransk.

– Myndighederne har aldrig givet os en gave, som I nu har gjort. Det er vi meget taknemmelige for, smiler han.

Palmevin og trancetrommer

En time bliver hurtigt til to og tre hos et folk, hvor tiden ellers synes at have stået stille. Vi oplever, hvorledes landsbyens store handelsvare, bomul-

den, bliver bearbejdet, og nyder efterfølgende en kort lur på en høj af store sten i baobabtræernes skygge. Snart leder en stridere odeur og et par besøg fra mænd i byen os til den konklusion, at der er et toilet i nærheden. Fra udkigsposten kan vi se bænke og trommer blive stillet frem. Lad festen begynde!

– Det er blevet besluttet af vores kulturråd, at hver høvding skal bringe 25 liter ekstra palmevin til festen, forklarer Jean-Baptiste, da vi kommer

H.E.L.P. Travel

Human Experiencing Linking Project – Travel er en non-profit organisation med base i det sydlige Senegal i byen Ziguinchor. En mission arrangeret af H.E.L.P. Travel kombinerer rejseoplevelser og humanitær indsats. Deltagerne giver en på forhånd aftalt donation, hvor alle udgifter tilknyttet missionen er inkluderet. Læs mere på www.helptravel.org. For yderligere information kontakt: info@helpassociation.org

ned til festpladsen. Indtil da er det kun børnene, der må danse. Pigerne i tæt følge af hinanden rundt om de to trommer. Små skridt og hofter, der gynger. Drengene tramper udenom. Krigerisk, men smilende.

Mørket sniger sig ind på os samtidigt med, at kvinderne støder til. Et lille bål tændes, men mørket heroppe på bjerget er mørkt. Og stjernerne funkende. Fra bænken følger vi trommernes rytme og bemærker hvorfra den moderne tids trancefester er inspireret. Original tribal.

Palmevinen går på omgang i store træskåle. Den er lunken og gråhvid i farven. Smagen er måske en smule bitter, men frisk. Beroligende. Oploftende, dog ej ligesom alkohol.

Omkring os begynder flere processioner eller vandrende kor at tage form. Vi følger efter. Næsten mesende flyder ordene fra høvdingens mund, og de seks-otte kvinder, der følger ham, synes at give svar på hans spørgsmål. De synger en historie. De synger for at fejre høsten og for at holde alle vågne. Med småbørn bundet fast på ryggen svajer de gennem landsbyens snævre stræder, indtil de når en åben plads. De indtager pladsen og mørket med sang og fortsætter videre. Videre til solen står op. Efter timer får trætheden dog has på os, og vi går omkuld i høvdingens lerhytte, hvor vi natten igennem befinder os i en tilstand mellem drøm og virkelighed.

Morgenstunden kommer os tidligt i møde, og farvel er lige rundt om hjørnet. Vi takker for alt. Nedstigningen virker snart velkendt, men det støvede lys her ved dagens begyndelse er hemmelighedsfuldt og magisk. Naturen synes at fortælle om vores sidste dages hændelser.

Raskt trav og vi er straks ved foden af bjerget igen, hvor vi mødes af en ny landsbys smil og ønsker om hjælp og midler til at bygge en brønd. Med små trommer kan lyden tydeligvis nå langt, og en ny mission ser måske her sin begyndelse.